

**Міністерство культури та інформаційної політики України
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Національної
академії керівних кадрів культури і мистецтв**

КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО: СУЧАСНИЙ НАУКОВИЙ ВИМІР

**Матеріали IV міжнародної наукової конференції молодих
вчених, аспірантів та магістрантів**

3 – 4 листопада 2020 року

Київ – 2020

Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір : матеріали IV міжнар. наук. конф. молодих вчених, аспірантів та магістрів, 3-4 лист. 2020 р. *М-во культ. України; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистецтв.* Київ: НАКККіМ, 2020. 166 с.

Збірник матеріалів присвячено актуальним питання експертної діяльності в галузі культури і мистецтва, теорії й історії культури та інформаційним комунікаціям, соціокомунікаційним процесам в бібліотечній й архівній справі, традиціям та сучасним напрямам сценічного й аудіовізуального, а також музичного мистецтва. До того ж висвітлено теоретико-практичний міжкультурний потенціал соціокультурної послуги, практики дизайну і реклами, аналізовано стан, проблеми і перспективи хореографічної культури у державотворчому процесі.

Рекомендовано науковим співробітникам, працівникам бібліотек, викладачам і студентам вищих навчальних закладів та широкому колу читачів.

Редакційна колегія:

Іванов Сергій Віталійович, доктор хімічних наук, професор, перший проректор з науково-педагогічної роботи НАКККіМ

Луцький Максим Георгійович, доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків НАКККіМ

Члени редакційної колегії:

Андресюк Борис Павлович, доктор політичних наук, професор, директор Інституту дизайну та реклами НАКККіМ

Дичковський Степан Іванович, кандидат педагогічних наук, доцент, директор Інституту практичної культурології та арт-менеджменту НАКККіМ

Кулиняк Михайло Андрійович, кандидат мистецтвознавства, доцент, директор Інституту сучасного мистецтва НАКККіМ

Герчанівська Поліна Евальдівна, доктор культурології, професор, завідувачка кафедри культурології та інформаційних комунікацій НАКККіМ

Копієвська Ольга Рафаїлівна, доктор культурології, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувачка кафедри арт-менеджменту та івент-технологій НАКККіМ

Хоролець Лариса Іванівна, професор, Народна артистка України, завідувачка кафедри сценічного та аудіовізуального мистецтва НАКККіМ

Корисько Наталія Михайлівна, доцент, Заслужений працівник культури України, заступник завідувача кафедри хореографії НАКККіМ

Бобул Іван Васильович, народний артист України, кандидат мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри естрадного виконавства НАКККіМ

Денисюк Жанна Захарівна, доктор культурології, доцент, завідувачка відділу наукової та редакційно-видавничої діяльності НАКККіМ

Сиваш Ілона Олегівна, кандидат мистецтвознавства, завідувачка відділу аспірантури та докторантури НАКККіМ

Стронська Наталія Тарасівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології та інформаційних комунікацій НАКККіМ, Голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

Тишкевич Катерина Іванівна, заступник завідувача відділу наукової та редакційно-видавничої діяльності НАКККіМ

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
(протокол № 5 від 24 листопада 2020 року)*

Романенкова Юлія, доктор мистецтвознавства, професор
Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтва;
Братусь Іван, кандидат філологічних наук,
доцент Київського університету імені Бориса Грінченка

ТРАНСЛЯЦІЯ ТРАВМАТИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ ЗА ДОПОМОГОЮ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА (НА ПРИКЛАДІ УВІЧНЕННЯ БАБИНОГО ЯРУ)

Для України проблема пам'яті залишається актуальною впродовж тривалого часу. Ця проблема не є абстрактною чи вочиною істориків – вона проходить червоною ниткою крізь безліч сфер нашого буття, виступає домінуючим важелем національної ідентифікації та приводить до численних дискусій.

Особлива увага на сьогодні заслуговують події Другої світової війни в контексті історичної пам'яті. Саме ставлення до події буремних років становить собою важливий маркер самоусвідомлення дослідників, формує самотутній образ митця (в разі трансляції цих подій у художніх витворах). Вчені розрізняють «пам'ять жертв» та «пам'ять злочинців», що значно різняться. Трансляція історичної пам'яті тісно пов'язана з дотриманням етичних принципів та зі збереженням естетичної концепції, яка часто деформується під тиском травматичних факторів.

Бабин Яр є одним з найбільш різючих місць українського та світового меморіального ландшафту. У цьому місці зосереджена травматична пам'ять, що пов'язана з знищенням людей. Подібні історичні місця часто є багатоплановими та відтворюють різні аспекти історизації. Учені вказують, що: «культурний імператив пам'яті про травми передбачає консервацію і музеалізацію травматичних місць, що унеможливує естетичну репрезентацію звірств Третього рейху та їх кодування у вигляді певного послання; все це привело до розробки абсолютно нових концепцій у сфері культури пам'яті» (Ассман).

Саме ці нові концепції втілені в сучасному просторі Бабиного Яру. Пам'ятники останніх років, особливо «оновлення 2020», не ставлять собі за мету замінити «живу пам'ять». Вони лише сприяють отриманню відповідних відчуттів (ці емоції відвідувач «приносить з собою»). Відбувається «підкріплення власних знань з історії» особливим співпереживанням у місці масового розстрілу. Побідна концепція присутня в Аушвіце – «Той, хто сподівається тут щось знайти, вже привіз це у своєму багажі» (Klüger, *Weiter leben.*, цитується за виданням А. Ассман).

Для досягнення співпереживання у Бабиному Яру здійснена значна художня робота з посилення автентичності. При цьому мистецьке наповнення комплексу відповідає низці завдань: «Для ... колишніх в'язнів та їхніх дітей, які втратили тут своїх рідних і близьких, це місце сприймається, перш за все, як кладовище. Ті, у кого немає безпосереднього особистого зв'язку з мільйонами жертв, бачать перед собою туристичний об'єкт з музейно-меморіальним комплексом, де влаштовуються виставки та екскурсії. Представники релігійних або політичних груп здійснюють свого роду паломництва на місце мученицької загибелі своїх видатних представників. Очільники держав розглядають історичне місце дії як сцену для публічних заяв ідеологічного характеру, для застережень і закликів. Для історика це місце залишається археологічною територією, де триває пошук і збереження подій минулого» (Ассман).

Саме трансляція травматичної пам'яті може бути важливим мистецьким викликом Бабиного Яру. Творчі люди тонко відчують концепцію осмислення трагічного минулого, здебільшого здатні донести живі мотиви цієї пам'яті до широких мас. Однією з цих спроб стала інсталяція 2020 року, що втілює трансцендентні концепції простору і часу.

Україна має надзвичайний потенціал у трансформації пам'яті у потужні мистецькі об'єкти. Бабин Яр і Чорнобиль вже давно знаходяться у світовому фокусі подібного пошуку.

Література:

1. Ассман А. Длинная тень прошлого: мемориальная культура и историческая политика. Москва: Новое литературное обозрение, 2014. 328 с.
2. Романенкова Ю., Братусь І. Національний історико-меморіальний заповідник «Бабин Яр» як сегмент культурно-туристського потенціалу Києва. *Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково-практичне партнерство*: матеріали міжнародного симпозіуму, 6 червня. 2019 р. С. 248-249.

ЗМІСТ

ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

<i>Бардік М.</i>	Експертизи монументального живопису Києво Печерської лаври у XVIII – XIX століттях.....	3
<i>Березанець О.</i>	Класифікація, типологія та художні особливості Трипільської мальованої кераміки.....	4
<i>Бондарець Є.</i>	До питання атрибуції ікони Пресвятої Богородиці «Марія обрете благодать у Бога.....	5
<i>Варчук М.</i>	Мініатюрні портрети Розальби Карр'єри у колекції Музею Ханенків.....	6
<i>Герасименко К.</i>	Дослідження символічних зображень Трипільської кераміки.....	7
<i>Губко А.</i>	Шполянський районний краєзнавчий музей: становлення та структура музейного фонду.....	9
<i>Давидова К.</i>	Різноманітність напрямків наукових досліджень. Принципи класифікації, методики атрибуції вітальної листівки кінця XIX – початку XX ст.....	10
<i>Дев'яткова К.</i>	Сучасний стан та проблеми експертизи ювелірного антикваріату.....	11
<i>Жмулюкіна І.</i>	Дослідження творчої спадщини художників-шістдесятників у сучасному науковому просторі України.....	12
<i>Зайцева В.</i>	Аналіз досліджень Троїцької надбрамної церкви Києво-Печерської лаври в кінці XIX – на початку XX ст.....	13
<i>Зеленюк О.</i>	Вплив Баухаузу на діяльність вищої мистецької школи в Києві.....	14
<i>Ізмайлікова О.</i>	Історична ретроспектива становлення та розвитку Вінницького обласного художнього музею.....	15
<i>Карпенко О.</i>	Основні положення теорії композиції в українському авангарді початку XX ст.....	16
<i>Кравченко Л.</i>	Моделі посуду у севрських сервізах XVIII століття.....	18
<i>Кузьменко О.</i>	Роль арт-кураторства в галерейній діяльності.....	19
<i>Леонт'єва О., Біскулова С., Шостак О.</i>	Дослідження гравюри Франсіско Гої «Дивна прихильність!» серії «Desastres de la guegga» з колекції Музею Ханенків.....	20
<i>Маліков В.</i>	Метаморфози образу природи у творчості дніпровського художника Володимира Бузмакова.....	21
<i>Мацело А.</i>	До атрибуції портрету Вольтера з колекції Музею Ханенків.....	22
<i>Монсевич В.</i>	Батально-історичний живопис у творчості В. Шаталіна.....	23
<i>Редька А.</i>	Музейна збірка Івана Гончара.....	24

<i>Сакорська О.</i>	Монументальні твори Вільгельма Котарбінського з колекції Музею Ханенків.....	25
<i>Сафонова І.</i>	Криж (хрест) – найголовніший сакрально-лапідарний об’єкт ставрографії.....	27
<i>Стичішина Ю.</i>	Художній образ Київського оперного театру як відображення тенденцій розвитку міста наприкінці ХІХ століття.....	28
<i>Стрій А.</i>	До питання атрибуції твору «Портрет циганки» А. Ерделі.....	30
<i>Тарасенко Ю.</i>	Дослідження впливу мистецтвознавчих практик на емоційний потенціал людини.....	31
<i>Тарасюк Є.</i>	Дослідження іранських бронзових виробів Х – ХІІІ ст. з колекції музею Ханенків.....	32
<i>Федончук А.</i>	Колекціонування та дослідження волинської ікони ХІХ – ХХ століття.....	33
<i>Шуляк Є.</i>	Дослідження ікон Поділля кінця ХІХ століття.....	34

ТЕОРІЯ Й ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ КОМУНІКАЦІЇ

<i>Веденєєв Д.</i>	М’яка сила» і культурна дипломатія в парадигмі сучасних стратегій політичного впливу.....	36
<i>Геращенко М.</i>	Концептуальні принципи гібридних інформаційних загроз у соціокомунікативних процесах сучасності.....	37
<i>Гуменюк Т.</i>	Фестиваль релігій: сучасні освітні інновації.....	39
<i>Дорошенко Т.</i>	Симулятивне заміщення перспективи у постмодерні через принцип віддзеркалення.....	40
<i>Козек М.</i>	Календар дівочих ворожінь гуцулів Буковини	42
<i>Комар В.</i>	Перспектива вертикальної культурної комунікації в мистецькій освіті України.....	43
<i>Личковах В.</i>	Художньо-естетичні новації польського художника авангардиста Леона Хвістика.....	44
<i>Лукава Д.</i>	Вплив музичної культури другої половини ХІХ ст. на розвиток оперного мистецтва України.....	45
<i>Міненко Л.</i>	Інституціональний розвиток Національного військово-історичного музею України у період з 1995 року по 2013 рік.....	46
<i>Молодіна А.</i>	Візуальність як механізм репрезентації нормативної ідентифікації.....	47
<i>Reva T.</i>	"Red" Cultural Policies: Asian Dimension.....	48
<i>Романенкова Ю, Братусь І.</i>	Трансляція травматичної пам’яті за допомогою творів мистецтва (на прикладі увічнення Бабиного Яру).....	50
<i>Сапожнік О.</i>	Художньо-естетичні особливості церковної музики доби українського бароко: культурологічний погляд.....	51
<i>Соболевська С.</i>	Розробка методологічних засад дослідження культуротворчої функції сучасного українського аматорського театру.....	52

ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА В СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСАХ СУЧАСНОСТІ

<i>Бабич О.</i>	Бібліотека Києво-Печерського монастиря в Успенському соборі (кінець XI – 30-і роки XIII століття).....	54
<i>Гордієнко І.</i>	Електронний каталог як інформаційно-пошукова система.....	55
<i>Гусаренко В.</i>	Проблематика соціокомунікативного процесу в умовах дистанційного навчання.....	56
<i>Збанацька О.</i>	Викладання дисциплін бібліотечнознавчого циклу: сучасні виклики.....	57
<i>Івашкевич О.</i>	Платні послуги у бібліотеках України: сьогодення та перспективи.....	58
<i>Костін Р.</i>	Інформаційні технології та діджиталізація в житті сучасної людини.....	59
<i>Кривець М.</i>	Інформаційна безпека України в умовах сьогодення.....	61
<i>Кузьменко О.</i>	Бібліотечнознавчі дослідження соціокомунікаційного спрямування в Україні.....	62
<i>Мазур О.</i>	Забезпечення безпеки архівних фондів музичних аудіо записів в умовах цифровізації.....	63
<i>Погребнюк Я.</i>	Креативне мислення як основа культурно-мистецького проекту.....	65
<i>Ржещицька С.</i>	Культурно- мистецька освіта в Україні: основні завдання.....	66
<i>Рибачук О.</i>	Форми соціально-комунікаційної взаємодії.....	67
<i>Стронська Н.</i>	Смислові сегменти інформаційної моделі «Українська бібліографія в особах».....	69
<i>Терентьєв С.</i>	Веб-сайти публічних бібліотек як джерело інформації.....	70
<i>Тишкевич К.</i>	Мобільний додаток як віртуальний сервіс бібліотек України для юнацтва, молоді.....	71

СЦЕНІЧНЕ ТА АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО: ТВОРЧІСТЬ І ТЕХНОЛОГІЇ

<i>Бойко Т.</i>	Роль емоцій актора у досягненні режисерського задуму.....	73
<i>Васильченко О.</i>	Феномен театру одного актора Михайла Мельника «Крик».....	74
<i>Вініченко О.</i>	Театр сценічної анімації. Сценічний простір. Елементи художньої виразності.....	75
<i>Донченко Н.</i>	Концептуальні ідеї реформування театрального процесу провідними режисерами кінця XIX – початку XX століття.....	77
<i>Дьяченко В.</i>	Творчо-технологічний аналіз фонокомпозиції музичного твору у творчості звукорежисера: основні терміни та загальний погляд.....	78
<i>Зайцева І.</i>	Елітарність особистості як одна з професійних домінант підготовки майбутніх акторів.....	79

<i>Зінченко К.</i>	Концертно-естрадний номер: до визначення поняття.....	81
<i>Кратко Ю.</i>	Виховання актора засобами ігрового театру.....	82
<i>Луга Я.</i>	Підбір музичного репертуару для ансамблю флейтистів та розподіл учнів за партіями як підготовчий етап в контексті режисури педагогічної дії.....	83
<i>Мачулян М.</i>	Авторське кіно Федеріко Фелліні як художня домінанта світового мистецтва ХХ століття.....	84
<i>Мельник М.</i>	Традиційні та інноваційні технології в художніх формах естрадного мистецтва.....	85
<i>Несен І.</i>	Джерела для дослідження сценічного костюму акторів українських театральних труп кінця ХІХ – початку ХХ ст.....	86
<i>Пазій В.</i>	Фестиваль «Тернопільські театральні вечори. Дебют»: мистецтвознавчий дискурс.....	88
<i>Папченко В.</i>	Музичне продюсування: особливості професійного росту.....	88
<i>Петкова О.</i>	Сучасна режисура у концепції виховання молодого покоління.....	89
<i>Погребняк Г.</i>	Кшиштоф Кесльовський: автор-режисер.....	91
<i>Радомська К.</i>	Сучасний екранно-сценічний простір як обшир мистецьких практик актора.....	92
<i>Садовенко С.</i>	Осмилення української народної художньої культури на основі синтезу модерну та постмодерну.....	93
<i>Свищенко А.</i>	Шкільні театри в сучасному культурному просторі. Діяльність Христинівського шкільного театру «Мальва».....	95
<i>Старшой О.</i>	Класичні форми видовищних театралізованих постановок.....	97
<i>Фішер В.</i>	Перший фестиваль "Червона рута" як культурний феномен української естради.....	98

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ

<i>Бекіров У.</i>	Синтез академізму, кримськотатарського фольклору та джазових традицій у збірці “Етюди для фортепіано”.....	100
<i>Даценко В.</i>	Характеристика фортепіанних творів Віктора Косенка.....	101
<i>Зосім О.</i>	Цифрові технології у викладанні музичних дисциплін.....	101
<i>Калюжна І.</i>	Роль альбому «Я професійний раб» Т. Петриненка в українській культурі.....	103
<i>Кирея М.</i>	Творче становлення Богдана Антківа у музичному мистецтві Галичини.....	104
<i>Локтіонова-Ойцусь О.</i>	Музичне телебачення: особливості функціонування в сучасному соціокультурному просторі.....	105
<i>Падалко В.</i>	Міжвидова мистецька інтеграція у вокальному виконавстві.....	106
<i>Романец Д.</i>	Розвиток жанру дитячої опери у творчості українських композиторів кінця ХХ – початку ХХІ ст.....	107

<i>Сергеєва С.</i>	Англомовна фонація як головна складова віртуозного естрадного вокалу....	109
<i>Степурко В.</i>	Наративна сутність мовного контенту у висловленні композитором оцінки власної творчості.....	110

МІЖКУЛЬТУРНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ПОСЛУГИ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

<i>Балащенко Т.</i>	Особенности информационного сопровождения культурного туризма.....	112
<i>Duchkovskyy S.</i>	Cultural tourism as a multidimensional socio-cultural phenomenon in the context of globalization and normalization.....	113
<i>Іващенко Д.</i>	Сучасна корпоративна культура або чому людям важливо відчувати турботу на роботі.....	115
<i>Кива З.</i>	Розваги в житті сучасних українців.....	116
<i>Коваленко Є.</i>	Філософія культури менеджменту: навіщо потрібна така навчальна дисципліна?.....	117
<i>Копієвська О.</i>	Національне вбрання в дизайн-практиках України.....	118
<i>Косінова О.</i>	Значення корпоративної етики в сучасному культурно-мистецькому вимірі..	119
<i>Мироненко Р.</i>	Культурно-дозвілєві практики в контексті сучасних соціокультурних перетворень.....	120
<i>Мудренко А.</i>	Стратегії управління позашкільними закладами в Україні.....	121
<i>Охримович В.</i>	Проблеми арт-менеджменту в сучасній Україні.....	124
<i>Пантя А.</i>	Соціокультурні потреби особистості та діяльність центрів культури та дозвілля.....	125
<i>Стрельцова С.</i>	Інтеграція творчості художника О. Денисенка в європейській культурний простір.....	126
<i>Шевченко Н.</i>	Стратегії інкорпорації української культури до європейського гуманітарного простору.....	127

ДИЗАЙН І РЕКЛАМА: КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ВИМІР

<i>Агеєва О.</i>	Комп'ютерна графіка як нове мистецтво.....	129
<i>Адамовська М.</i>	Цифровий маркетинг туризму.....	130
<i>Крагель К.</i>	Дизайн думки або як привернути увагу.....	131
<i>Прищенко С.</i>	Тематичний сайт як елемент дистанційної освіти.....	132
<i>Сиваш І.</i>	Традиційні українські прикраси як спосіб вираження самоідентифікації в сучасному світі.....	134
<i>Слівінська А.</i>	Форма та зміст фотокниги як проблема сучасного дизайну.....	135

ХОРЕОГРАФІЧНА КУЛЬТУРА: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

<i>Авдєєва І.</i>	Автентичний танцювальний фольклор міста Бориспіль.....	137
<i>Баранько Д.</i>	Імпровізація як стиль сучасного хореографічного мистецтва.....	138
<i>Бевзенко В.</i>	Вплив української міфології на розвиток хореографічного мистецтва.....	140
<i>Бондар Б.</i>	Роль менеджера в концертно-гастрольній діяльності творчого колективу.....	143
<i>Довгаль І.</i>	Телевізійний проект «танці з зірками» початок розвитку танцювальних проєктів України.....	144
<i>Івасишин Ю.</i>	Обряди та звичаї в західному регіоні та їх використання в хореографії.....	146
<i>Карпенко Д.</i>	Основні тенденції сучасної хореографічної культури.....	148
<i>Климчук І.</i>	Реформа Павла Вірського та особливості розвитку хореографічного мистецтва України першої половини ХХ століття.....	149
<i>Линецька Г.</i>	Значення художньої виразності рук у хореографічному образі.....	150
<i>Малейка В.</i>	Становлення Івано-франківського національного академічного гуцульського ансамблю пісні і танцю «Гуцулія».....	152
<i>Мойсюк М.</i>	Вплив системи класичного танцю А. Я. Ваганової на формування балетної школи Китайської народної республіки.....	154
<i>Поліщук О.</i>	Народний хореографічний ансамбль «Веселка» – осередок формування танцювальної культури Житомирщини.....	155
<i>Пшеничний Д.</i>	Сучасні особливості у формуванні репертуару професійних хореографічних колективів.....	158

Наукове видання

КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО: СУЧАСНИЙ НАУКОВИЙ ВИМІР

Матеріали IV міжнародної наукової конференції
молодих вчених, аспірантів та магістрів

Редактори: Ж. З. Денисюк, К. І. Тишкевич

Підп. до друку 27.11.2020. Формат 60x84¹/₁₆.
Папір друк. апарат. Друк офсетний. Обл.-видав. арк..18, 49
Умов. друк. арк. 9,59. Зам. . Тираж 100.

Видавець і виготовлювач
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
01015, м. Київ, вул. Лаврська, 9.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
ДК № 3953 від 12.01.2011.